

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री सुशीला कार्की
माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली
फैसला

०७०-CR-०५४६

मुद्दा:- हातहतियार खरखजाना ।

विष्णुप्रसाद घिमिरेको जाहेरीले नेपाल सरकार.....१ } पुनरावेदक
वादी

बिरुद्ध

भोजपुर, गोगनेपानी गाविस वडा नं. ८ घर भै हाल काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं
महानगरपालिका वडा नं. ३४ बस्ने उमानाथ लुइटेल.....१ }
ऐ.ऐ. बस्ने ध्रुव लुइटेल .....१ } प्रत्यर्थी
नवलपरासी, रामनगर गाविस वडा नं. ८ घर भै हाल काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं
महानगरपालिका वडा नं. १० बस्ने सन्तोषविक्रम शाह .....१ } प्रतिवादी

सुरु तहमा फैसला गर्ने अधिकारी:- प्र. जि. अ. श्री रत्नराज पाण्डेय,
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौं ।

पुनरावेदन तहमा फैसला गर्ने:- मा. न्या. श्री प्रकाशराम मिश्र,
मा. न्या. श्री प्रकाशचन्द्र गजुरेल
पुनरावेदन अदालत पाटन ।

पुनरावेदन अदालत पाटनको मिति २०६९।१०।३०।४ को फैसलाउपर न्याय प्रशासन
ऐन, २०४८ दफा ९ बमोजिम वादीको तर्फबाट यस अदालतमा पुनरावेदन परेको प्रस्तुत मुद्दाको
संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर फैसला यसप्रकार छ:-

मिति २०६८।०८।०४ गते राती २१:०० बजे अपरिचित व्यक्तिले काठमाडौं जिल्ला
काठमाडौं महानगरपालिका ३४, मिलनचोक मार्ग स्थित ध्रुव भन्ने विष्णु घिमिरेसमेतको घरको

दोस्रो तलाको इलाको सिसामा गोली प्रहार गर्दा सो इयालमा गोली लागी प्वाल परेको, कोठाभित्र गोलकी सिसाको भाग र तामाको लिड कुच्चिएको अवस्थामा फेला परेको भन्ने घटनास्थल मुचुल्काको फोटोकपि।

२०६५ साल कार्तिकदेखि काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं महानगरपालिका ३४ स्थित उमानाथ लुइटेलको घरमा हामी जाहेरवालाहरु बस्दै आएको र विपक्षी ध्रुवराज लुइटेलसँग रकम लिनुपर्नेमा बसेर छलफल गरौं भन्दा निजले आलटाल गरी आएका थिए, हामी घरमा नभएको अवस्थामा निजले सन्तोषविक्रम शाहलगायतका गुण्डाहरु पठाइ घर छाडी जाओ भनी हजुरबुबा, हजुरआमालगायतलाई धम्की पनि दिदैआएका थिए। मिति २०६८।०८।०४ गते राती २१:१५ बजेको समयमा हामी जाहेरवालाहरु टि.भि. हेरी हिटर तापी बसिरहेको अवस्थामा निजहरुले पेस्तोल ताकी गोली प्रहार गरेको र सो गोली इयालमा लागेको कारणले हाम्रो ज्यान जोगिन गएको हुँदा निज विपक्षीहरु उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल, सन्तोषविक्रम शाह, विनोद घिमिरेलगायतलाई मुलुकी ऐन, ज्यानसम्बन्धी महलबमोजिम कारवाही गरी पाऊँ भन्नेसमेत विष्णुप्रसाद घिमिरे र गोविन्द घिमिरेको जाहेरी दरखास्तको फोटोकपि।

मेरो छोरा ध्रुवराज लुइटेल र जाहेरवाला गोविन्द घिमिरेले संयुक्तरूपमा जग्गाको कारोवार गरी करिब ३ वर्ष १० महिना अगाडिदेखि मेरो घरमा भाडामा बस्दै आएका, मैले करिब १ वर्ष अगाडिदेखि नै विष्णुप्रसाद घिमिरेलाई मेरो घर खाली गरिदिनु भनेकोमा निजले छाडेका थिएनन्। निजले मंसिरको ७ गते खाली गरिदिन्छु भनेका थिए तर ४ गते नै घरमा गोली चलेको भन्ने कुरा पछि सुनी थाहा पाएको हुँ। सो घटनामा म लगायत मेरो छोरा ध्रुवराज लुइटेल तथा मेरो परिवारका अन्य कुनै पनि व्यक्तिको संलग्नता छैन। निजले मेरो घरमा बसेबापतको घरभाडा पनि बुझाएका छैनन्। सन्तोषविक्रम शाहले नै मेरो घर किन्न हेमन्तविक्रम शाहलाई ल्याएका हुन्। विनोद घिमिरेलाई मैले हालसम्म देखे चिनेको छैन भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी उमानाथ लुइटेलले अधिकारप्राप्त अधिकारीसमक्ष गरेको बयानको फोटोकपि।

निज उमानाथ लुइटेलकै बयान व्यहोरासँग मेल खाने गरी प्रतिवादी ध्रुवराज लुइटेलले अधिकार प्राप्त अधिकारीसमक्ष गरेको बयान फोटोकपि।

जाहेरवाला विष्णुप्रसाद र गोविन्द घिमिरेसँग मेरो चिनजान भेटघाटसमेत छैन। निजहरु र ध्रुवराज लुइटेलको के कस्तो कारोवार थियो भन्ने पनि थाहा छैन। मैले निजहरुलाई कुनै धम्की दिएको छैन। निजहरु बसेको घरमा गोली चलाउने कार्यमा मेरो कुनै संलग्नता छैन। जाहेरवालाहरु बस्ने गरेको घर बिक्रीमा छ भन्ने सुनेपछि किनबेचको सिलसिलामा मात्र मेरो

ध्रुवराज लुइटेलसँग चिनजान भएको हो भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाहले अधिकारप्राप्त अधिकारीसमक्ष गरेको बयान फोटोकपि।

उमानाथ लुइटेलको बानेश्वरस्थित घरमा भाडामा बस्ने गरेको र सोही घरमा जाहेरवालाहरु विष्णुप्रसाद घिमिरे, गोविन्द घिमिरेसमेत सोही घरमा बस्ने गरेका थिए। म सो घरबाट २०६८।०८।०४ गते राती अन्दाजी ०९:३० बजे निजहरु बस्ने गरेको घरबाहिर टायर पड्केको जस्तो आवाज आएको थियो। पछि सो स्थानमा होहल्ला भएपछि के भएछ भनी जाँदा गोली पड्केको थाहा भयो। गोली कसले चलायो भन्ने बारेमा मलाई थाहा छैन। पछि जाहेरवालाले उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल र सन्तोषविक्रम शाहसमेतले गोली चलाएको भनी जाहेरी दिएको कुरा सुनी थाहा पाएको हुँ भन्नेसमेत व्यहोराको गनुदेवी गुरुङ्गले गरिदिएको घटना विवरण कागजको फोटोकपि।

प्रस्तुत मुद्दाको जाहेरीमा उल्लेखित विनोद घिमिरेलाई पक्राउ गर्न खोजतलास गर्दा कही कतै फेला नपरेको भन्नेसमेत प्रहरी प्रतिवेदन।

मिसिल संलग्न घटनास्थल मुचुल्का, विष्णुप्रसाद घिमिरे र गोविन्द घिमिरेको किटानी जाहेरी दरखास्त, रामेश्वर पोखरेल र गनुदेवी गुरुङ्गले गरेको घटना विवरण कागज, प्रतिवादीहरुको बयान, वारदातस्थलमा गोलीका खोका फेला परेका भन्ने बरामदी मुचुल्कासमेतका कागज प्रमाणबाट मिति २०६८।०८।०४ गते काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ३४ स्थित जाहेरवालाहरु बस्ने गरेको घरमा जाहेरवाला र निजका परिवारलाई मार्ने उद्देश्यले उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल, सन्तोषविक्रम शाह, विनोद घिमिरेसमेतले अवैध हतियार आफ्नो साथ बोकी गोली चलाएको तथ्य स्थापित हुन आएबाट निज प्रतिवादीहरु सन्तोषविक्रम शाह, उमानाथ लुइटेल र ध्रुवराज लुइटेललाई हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ को दफा ३(२) र ४(२) बमोजिमको कसुरमा सोही ऐनको दफा २०(२) र (३) बमोजिम सजाय हुन र बरामद खोकाहरु सोही ऐनको दफा १६ बमोजिम जफत हुनसमेतको मागदाबी दिइएको छ भन्नेसमेत व्यहोराको मिति २०६८।०८।२८ को अभियोगपत्र।

मिति २०६८।०८।०४ गते राती १०:०० बजे मलाई उमानाथ लुइटेल र रामेश्वर पोखरेलले फोन गरेर बोलाएकोले उमानाथ लुइटेलको घरमा गएको बेला प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। जाहेरवालासँग मेरो चिनजान छैन। जाहेरवालाको डेरामा गोली चलेको बारे मलाई थाहा छैन। मेरो कारणबाट कुनै घटना घटेको छैन। गोली चलेको घटनामा मेरो कुनै संलग्नता छैन। म माथिको आरोप झुटा हो। म निर्दोष छु भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाहले सुरु कार्यालयमा गरेको बयान।

मलाई मेरो आफ्नै घरबाट पक्राउ गरिएको हो। मेरो काठमाडौं महानगरपालिका ३४ कात्यायानी चोकस्थित घरमा जाहेरवालाहरु भाडामा बस्ने गरेका, हाल त्यो घर बिक्री गर्नुपर्ने भएकाले खाली गरी देउ भन्दा मंसिर ७ भित्रमा खाली गर्ने सहमति भएकोमा सो बमोजिम घर खाली गर्नुपर्छ भनेर ४ गते नै म माथि मुद्दा लगाएको हुनसक्छ। त्यहाँ कसले किन गोली चलाएको हो थाहा भएन। मेरो कारणबाट गोली चलेको होइन। बरामद गरिएको भनेको गोलीको खोका मैले अहिलेसम्म देखेको छैन। म निर्दोष छु भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी ध्रुवराज लुइटेलले सुरु कार्यालयमा गरेको बयान।

जाहेरवाला विष्णुप्रसाद घिमिरे २०६५ सालदेखि बस्दै आएकोमा उक्त घर मैले बिक्री गरेकोले खाली गरी देउ भन्दा २०६८।०८।०७ मा खाली गर्ने सहमति भएको थियो। ४ गते नै जाहेरवाला स्वयंले यस्तो घटना गरी मलाई कसुर लगाएको हो। जाहेरवालाको डेराकोठामा कहाँबाट कसरी गोली चलेको हो वा गोली नै चलेको होइन भन्ने मलाई थाहा छैन। मैले हालसम्म बन्दुक देखेको छैन। घरबाट ननिस्कने उद्देश्यले झुटो अभियोग लगाएको मात्र हो। म निर्दोष छु भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादि उमानाथ लुइटेलले सुरु कार्यालयमा गरेको बयान।

मिति २०६८।०८।०४ गते राती ०९-१०:०० बजेतिर जाहेरवाला बस्ने गरेको कोठाको झ्यालमा गोली चलेको भन्ने कुरा प्रतिवादीले मलाई फोन गरेपछि थाहा पाएको हुँ। जाहेरवालाले प्रतिवादीलाई दुःख दिने नियत राखेका मात्र हुन्। प्रतिवादीहरु त्यस्तो अपराधिक प्रवृत्तिका मानिसहरु होइनन्। निजहरु काटमार, हत्याहिसाका विरोधि हुन्। निजहरुमाथिको अभियोग झुट्टा हो। निजले सफाई पाउनुपर्छ भन्ने प्रतिवादी उमानाथ लुइटेलका साक्षी रामेश्वर पोखरेलले सुरु कार्यालयमा गरेको बकपत्र।

प्रतिवादी ध्रुवराज लुइटेललाई जाहेरवालाले दुःख दिने मनसाय राखी नाम किटान गरी जाहेरी दिएका हुन्। निज त्यस्तो प्रवृत्तिका मानिस होइनन्। निज माथिको अभियोग झुट्टा हो। निजले सो मुद्दाबाट अलग फुर्सद पाउनुपर्ने हो भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी ध्रुवराज लुइटेलका साक्षी भानुभक्त घिमिरे सुरु कार्यालयमा गरेको बकपत्र।

प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाह घरजग्गाको व्यवसाय गर्ने मानिस हुन्। प्रतिवादी उमानाथ लुइटेलको घर पनि बिक्री गराएको छु भनेका थिए। सोही क्रममा उमानाथ लुइटेलसँग चिनजान भएकोमा जाहेरवाला बस्ने घरमा गोली चलेको रहेछ र सो गोली चलेको विषयलाई लिएर उमानाथ लुइटेलले मेरो घरमा आइदिनुहोस् भनेकाले सन्तोषविक्रम शाह त्यहाँ गएको बेला प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। निज निर्दोष हुन्। निजलाई सजाय हुनुपर्ने होइन। सो मुद्दाबाट फुर्सद

पाउनुपर्ने हो भन्नेसमेत व्यहोराको प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाहका साक्षी सौभ श्रेष्ठले सुरु कार्यालयमा गरेको बकपत्र।

सुरु कार्यालयबाट किटानी गरी पठाएको मितिमा वादी पक्षले जाहेरवालालगायतका अन्य कुनै पनि साक्षी उपस्थित गराई बकपत्र गराएको नदेखिएको।

प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल तथा सन्तोषजनक शाहले हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ को दफा ३(२) र ४(२) बमोजिमको कसुर गरेको ठहर्छ। सो ठहर्नाले सजायको हकमा सोही ऐनको दफा २०(२) बमोजिम प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल र ध्रुवराज लुइटेललाई जनही रु.१,००,०००।—जरिवाना तथा प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाहलाई सोही दफाबमोजिम रु.६०,०००।—जरिवाना हुन्छ। बरामद भइ आएका खोकाहरू सोही ऐनको दफा १६ बमोजिम जफत हुने ठहर्छ भन्ने व्यहोराको सुरु जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंको मिति २०६८।१२।२४ को फैसला।

घटनास्थल मुचुलकामा उल्लेखित घर म प्रतिवादीमध्ये उमानाथ लुइटेलको हो। सो घरमा जाहेरवालासमेत भाडामा बस्ने गरेका हुन्। सो वारदातको मितिमा म र ध्रुवराज लुइटेल गएका छैनौं। म सन्तोषविक्रम शाहले सो घर खरिदकर्ता खोजेकोसम्म हुँ। जाहेरवालसँग मेरो चिनजान रिसइवी केही छैन। हामीले जाहेरवालाहरूलाई गोली प्रहार गर्नुपर्ने कुनै अवस्था छैन। हाम्रो साथबाट तत्काल हतियार बरामद भएको छैन। अनुसन्धानको बयान व्यहोराको समेत घटनास्थलमा प्रयोग भएको हतियारसँग हामी प्रतिवादीहरूको संलग्नता खम्बीररूपमा पुष्टि भएको छैन। हाम्रो घर खानतलासीबाट केही बरामद भएको छैन। अभियोग दाबीबमोजिमको कसुर पुष्टि गर्ने प्रमाणको अभावमा केवल जाहेरीको आधारमा हचुवाको भरमा हातहतियार खरखजाना जस्तो सज्जिन मुद्दामा कसुरदार ठहर गर्न मिल्ने होइन। उमानाथ र ध्रुवराज लुइटेलको घरमा जाहेरवाला भाडामा बसेका, सन्तोषविक्रम मार्फत चिनजान भएका हेमन्तविक्रम शाहलाई जाहेरवाला वसेको घर बैना गरेको, जाहेरवालालाई २०६८।०८।०७ सम्म घर खाली गर्नलाई समय दिएको, संदिग्ध र अपराधीक गतिविधि तथा अपराधिक मनस्थितिका व्यक्तिसँग जाहेरवालाको संगत भएको सो को कारण २०६८।८।४ मा खाली कोठामा गोली प्रहार भएकोमा झुट्टा जाहेरीको आधारमा हामीलाई कथित हातहतियार खरखजाना मुद्दा चलाएका हो। बरामदी मुचुलका, अनुसन्धान विवरण, अनुसन्धान तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा भएको बयान, घटनास्थल विवरण खुलाइ कागज गर्नेहरूको कागजसमेतले हाम्रो निर्दोषिता सिद्ध गर्दागर्दै जाहेरवालासमेत नबुझी हचुवाको भरमा कसुरदार ठहर गरी भएको फैसला गम्भीर त्रुटिपूर्ण भएकोले बदर गरी पाउँ भन्नेसमेत व्यहोराको

पुनरावेदक प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल र सन्तोषविक्रम शाहको पुनरावेदन अदालत पाटनमा परेको संयुक्त पुनरावेदनपत्र।

यसमा आरोपित पुनरावेदक प्रतिवादीहरूको साथबाट हातहतियार बरामद नभएको र प्रतिवादीहरू सुरु जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँमा बयान गर्दासमेत इन्कार रहेको देखिँदा प्रमाण मूल्याङ्कनको रोहमा सुरुको फैसला फरक पर्नेसक्ने देखिएकोले अ.व. २०२ नं. तथा पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम ४७ बमोजिम प्रत्यर्थी झिकाइ आएपछि नियमानुसार पेस गर्नु भन्ने पुनरावेदन अदालत पाटनको मिति २०६९।१०।०७ को आदेश।

शङ्कारहित तवरबाट वादी पक्षले प्रतिवादीको कसुर पुष्टि गराउन नसकेको स्थितिमा आरोपित कसुरबाट प्रतिवादीहरूलाई सफाई दिनुपर्नेमा प्रतिवादी उमानाथ लुइटेल र ध्रुवराज लुइटेललाई हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ को दफा २०(२) बमोजिम जनही रु. १ लाख जरिवाना तथा प्रतिवादी सन्तोष विक्रम शाहलाई ६० हजार जरिवाना हुने ठहर्‍याइ भएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँको मिति २०६८।१२।२४ मा भएको फैसला नमिलेको हुँदा उल्टी भै आरोपित कसुरबाट प्रतिवादीहरूले सफाई पाउने ठहर्छ भन्नेसमेत व्यहोराको पुनरावेदन अदालत पाटनको मिति २०६९।११।३० को फैसला।

पुनरावेदन अदालतको फैसलामा चित्त बुझेन। प्रतिवादीहरूसमेतले अवैध हतियार साथमा बोकी जाहेरवाला तथा निजको परिवारको ज्यान लिने उद्देश्यले गोली प्रहार गरेको तर घरको झ्यालमा लागेको कारणले ज्यान बचेको हुँदा प्रतिवादीहरूलाई कारवाही गरिपाउँ भन्ने किटानी जाहेरी, वारदात स्थलमा गोली चलेको तथ्य निर्विवाद पुष्टि भएको र सो स्थलबाट गोलीका खोका लिड बरामद भएको तथा यी प्रतिवादीहरू र जाहेरवालाको बीचमा घरजग्गा आदिको विषयमा विवाद रहेको कुरा प्रतिवादीहरूको बयानबाट देखिएको, घटनास्थल मुचुल्का तथा रामेश्वर पोखरेलको कागजसमेतबाट प्रतिवादीहरूले नै जाहेरवालाहरूसमेतलाई ज्यान मार्ने उद्देश्यले अवैध हातहतियार साथमा लिई हातहतियार खरखजाना विपरितको कसूर अपराध गरेको पुष्टि हुँदा हुँदै सोलाई बेवास्ता गरी कसुरबाट सफाई दिने गरी भएको पुनरावेदन अदालत, पाटनको फैसला त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी अभियोग दाबीबमोजिम प्रतिवादीहरूलाई सजाय गरी पाउँ भन्नेसमेत व्यहोराको वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट यस अदालतमा पर्न आएको पुनरावेदनपत्र।

नियमबमोजिम आजको दैनिक मुद्दा पेसी सुचीमा चढी निर्णयार्थ इजलाससमक्ष पेस हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको सुरु एवं रेकर्ड मिसिलसमेतको अध्ययन गरी पुनरावेदक वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट उपस्थित विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री गोपाल लामिछानेले जाहेरवालाहरूलाई मार्ने उद्देश्यले अवैध हातहतियार साथमा राखेको घटनास्थल मुचुल्का एवं प्रतिवादीहरूको

बयानसमेतबाट पुष्टि भएको अवस्थामा प्रतिवादीहरूलाई अभियोग दाबीबाट सफाई दिएको पुनरावेदन अदालतको फैसला त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर हुनुपर्छ भनी प्रस्तुत गर्नुभएको बहस जिकिरसमेत सुनियो।

यसमा प्रतिवादीहरूउपर हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ (दोस्रो संशोधन) को दफा ३(२) र ४ (२) बमोजिमको कसुर आरोपमा ऐ. ऐनको दफा २०(२) र (३) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग मागदाबी भएको प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल र ध्रुवराज लुइटेललाई हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१६ को दफा २०(२) बमोजिम १ लाख जरिवाना तथा प्रतिवादी सन्तोष विक्रम शाहलाई रु. ६० हजार जरिवाना हुने ठहर्‍याई जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंले गरेको फैसला उल्टी गरी प्रतिवादीहरूले आरोपित कसुरबाट सफाई पाउने ठहर्‍याई पुनरावेदन अदालत पाटनले फैसला गरेउपर चित्त नबुझाइ वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट प्रस्तुत पुनरावेदन परेको अवस्था रहेछ।

उल्लेखित तथ्य एवं पुनरावेदन जिकिरसमेतको सन्दर्भमा पुनरावेदन अदालत पाटनको फैसला मिलेको छ, छैन र वादी नेपाल सरकारको प्रस्तुत पुनरावेदन जिकिर पुग्ने नपुग्ने के रहेछ सो सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा प्रत्यर्थी प्रतिवादीहरू अनुसन्धान अधिकारी एवं सुरु मुद्दा हेर्ने अधिकारप्राप्त निकाय जिल्ला प्रशासन कार्यालयसमेतमा कसुर अपराधमा इन्कार रही बयान गरेको देखिन्छ। प्रतिवादीहरूको सँगसाथबाट दाबीका कुनै पनि हातहतियार बरामद भएको मिसिल संलग्न कागजातहरूबाट देखिदैन। यी प्रतिवादीहरूउपर किटानी जाहेरी परेको देखिए पनि सो जाहेरी व्यहोरालाई पुष्टि गर्ने ठोस एवं खम्बीर प्रमाण वादी पक्षले गुजारेको देखिदैन। घटनास्थल प्रकृति मुचुल्काबाट वारदात भएको भन्ने देखिए पनि सो वारदात यिनै प्रतिवादीहरूले गराएको रहेछ भनी मात्र मिल्नेसम्मको ठोस आधार मिसिल संलग्न कागजातबाट देखिएको छैन। जाहेरवाला, प्रतिवेदक प्रहरी, मौकामा कागज गर्ने व्यक्तिहरूसमेत बुझ्ने भनी सुरु कार्यालयबाट आदेश भएकोमा सो आदेशबमोजिम वादीले जाहेरवाला लगायत अन्य कुनै पनि साक्षी उपस्थित गराइ बकपत्र गराइ जाहेरी व्यहोरालाई पुष्टि गर्न सकेको देखिदैन। फौजदारी मुद्दामा किटानी जाहेरी मात्र कसुर प्रमाणित गर्ने आधार हुन सक्दैन। किटानी जाहेरीको व्यहोरालाई अन्य स्वतन्त्र एवं भरपर्दो प्रमाणबाट पुष्टि गरिनु पर्दछ। सो पुष्टि गराउने दायित्व वादी नेपाल सरकारको भएकोमा प्रस्तुत मुद्दामा वादी पक्षले सो दायित्व पूरा गरेको देखिदैन। वारदात भएको भन्ने देखिए पनि सो वारदातमा यिनै प्रतिवादीहरूको संलग्नता रहेको थियो भनी मात्र मिल्नेसम्मको कुनै वस्तुनिष्ठ आधार प्रमाण मिसिल संलग्न रहेको देखिदैन। जाहेरवाला एवं प्रतिवादीहरूबीच घरजग्गाको

कारोवार सम्बन्धमा विवाद रहेको भन्ने देखिए पनि सो कारणले मात्र बिना ठोस आधार कारण यिनै प्रतिवादीहरूले उक्त वारदात घटाएका रहेछन् भनी मात्र मिलेसमेत देखिएन।

अतः प्रतिवादीहरू अनुसन्धान अधिकारी एवं सुरु मुद्दा हेर्ने अधिकारीसमक्ष कसुर अपराधमा इन्कार रहेको, प्रतिवादीहरूको सँगसाथमा कुनै हातहतियार बरामद हुन नसकेको एवं जाहेरी व्यहोराको पुष्टि हुनेसम्मको कुनै पनि ठोस एवं आधारभूत प्रमाण वादी पक्षले पेस गर्न नसकेको समेतका आधार कारणहरूबाट प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल, ध्रुवराज लुइटेल तथा सन्तोषविक्रम शाहले हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ को दफा ३(२) र ४(२) बमोजिमको कसुर गरेको ठहर्‍याई सोही ऐनको दफा २०(२) बमोजिम प्रतिवादीहरू उमानाथ लुइटेल र ध्रुवराज लुइटेललाई जनही रु.१,००,०००।—तथा प्रतिवादी सन्तोषविक्रम शाहलाई रु.६०,०००।— जरिवाना हुने ठहर्‍याइ भएको सुरु जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौँको फैसला उल्टी गरी निज प्रतिवादीहरूलाई अभियोग दाबीबाट सफाई दिने ठहर्‍याएको पुनरावेदन अदालत, पाटनको मिति २०६९।११।३० को फैसला मिलेकै देखिदा सदर हुने ठहर्छ। वादी नेपाल सरकारको प्रस्तुत पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाइ दिनु।

न्यायाधीश

उक्त रायमा म सहमत छु।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत (उपसचिव) :- हरिकृष्ण श्रेष्ठ

कम्प्युटर अपरेटर :- गीता घिमिरे

इति संवत् २०७२ साल पौष महिना २ गते रोज ५ शुभम् .....।